

Poliisin resurssijakomalli

Sisäinen turvallisuus

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 34/2008

Kohdentamisperusteita koskevan esityksen tuottamista varten asetettiin työryhmä. Työryhmän puheenjohtajana toimi suunnittelujohtaja Arto Kujala sisäasiainministeriön poliisiosastosta. Toimikunnan jäseniksi nimettiin poliisiylitarkastaja Eero Laine sisäasiainministeriön poliisiosastosta, lupahallintopäällikkö Anne Aaltonen sisäasiainministeriön poliisiosastosta, talouspäällikkö Mauno Iskala sisäasiainministeriön poliisiosastosta, lääninpoliisijohtaja Sauli Kuha Oulun lääninhallituksesta, lääninpoliisiylitarkastaja Esko Rasi Lapin lääninhallituksesta, apulaispäällikkö Sanna Heikinheimo keskusrikospoliisista, hallintojohtaja Eero Nukari Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksesta, hallintopäällikkö Tapani Paavola liikkuvasta poliisista, poliisipäällikkö Taisto Huokko Savonlinnan kihlakunnan poliisilaitoksesta, poliisipäällikkö Matti Tohkanen Keski-Uudenmaan kihlakunnan poliisilaitoksesta ja poliisipäällikkö Jouko Potinkara Kokkolan kihlakunnan poliisilaitoksesta.

Työryhmän sihteerinä toimi ylitarkastaja Jonne Lähteenmäki sisäasiainministeriön poliisiosastosta.

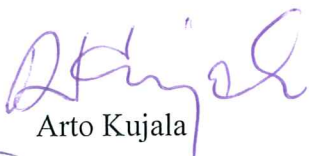
Työryhmä kokoontui 6 kertaa. Työryhmä kuuli asiantuntijana tietohallintopäällikkö Tapani Hämäläistä sisäasiainministeriön poliisiosastosta poliisin tietohallintoa koskevien menettelyiden ja niiden rahoituksen osalta.

Työryhmän tuli jättää raporttinsa 15.4.2008 mennessä. Työryhmän määräaikaa jatkettiin 30.6.2008 saakka.

Työryhmän raporttiin sisältyy yksi eriävä mielipide.

Toimeksiantonsa mukaisesti työryhmä jättää raporttinsa kunnioittaen sisäasiainministeriön poliisiosastolle.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2008

Arto Kujala

Eero Laine

Anne Aaltonen

Mauno Iskala

Sauli Kuha

Esko Rasi

Sanna Heikinheimo

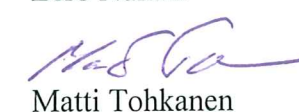
Eero Nukari

Tapani Paavola

Taisto Huokko

Matti Tohkanen

Jouko Potinkara

Jonne Lähteenmäki

<p>Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)</p> <p>suunnittelujohtaja Arto Kujala, sisäasiainministeriö, pj.</p> <p>poliisiylitarkastaja Eero Laine, sisäasiainministeriö</p> <p>lupahallintopäällikkö Anne Aaltonen, sisäasiainministeriö</p> <p>talouspäällikkö Mauno Iskala, sisäasiainministeriö</p> <p>lääninpoliisijohtaja Sauli Kuha, Oulun lääninhallitus</p> <p>lääninpoliisiylitarkastaja Esko Rasi, Lapin lääninhallitus</p> <p>apulaispäälikkö Sanna Heikinheimo, keskusrikospoliisi</p> <p>hallintojohtaja Eero Nukari, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos</p> <p>hallintopäällikkö Tapani Paavola, Liikkuva poliisi</p> <p>poliisipäällikkö Taisto Huokko, Savonlinnan kihlakunnan poliisilaitos</p> <p>poliisipäällikkö Matti Tohkanen, Keski-Uudenmaan kihlakunnan poliisilaitos</p> <p>poliisipäällikkö Jouko Potinkara, Kokkolan kihlakunnan poliisilaitos</p> <p>ylitarkastaja Jonne Lähteenmäki, sisäasiainministeriö, siht.</p>	<p>Julkaisun laji</p> <p>Työryhmän raportti</p> <p>Toimeksiantaja</p> <p>Sisäasiainministeriö</p> <p>Toimielimen asettamispäivä</p> <p>10.1.2008, SM021:00/2008</p>
<p>Julkaisun nimi (myös ruotsinkielisenä)</p> <p>Poliisin resurssijakomalli</p>	
<p>Julkaisun osat</p>	

Sisäasiainministeriö teki 12.11.2004 päätöksen paikallispoliisin määrärahajaon perusteista. Uutta rahanjakomallia on sovellettu vuosien 2006–2008 määrärahan jakopäätöksissä. Päätöksen mukaan tuli tavoitteeksi asettaa, että paikallispoliisin rahoitus jaetaan poliisilaitostasolle saakka samoilla läpinäkyvillä ja vertailtavissa olevilla perusteilla. Tässä on koettu olevan ongelmia erityisesti lääneissä, joissa poliisilaitosten koko vaihtelee merkittävästi. Lisäksi päätöksessä edellytettiin toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten arviointia sekä siirtyvän erän huomioimista mallin osana.

Kihlakuntahallinnon purkamisesta johtuvat henkilöstö-, toimitila- ja määrärahasiirrot, toteutettavat tuottavuusvähennykset sekä poliisihallinnossa tekeillä olevat organisaatiomuutokset muuttavat poliisin resurssien kohdentumista tavalla, joka edellyttää vahvistetun rahanjakomallin tarkistamista.

Työryhmä piti työskentelynsä lähtökohtana vuoden 2009 alusta voimaan tulevaa poliisilaitosjakoa sekä tavoitteeksi asetettua poliisihallinnon kaksiportaista organisaatiomallia. Poliisilaitosjaon uudistamisesta johtuen työryhmä keskittyi pääasiassa tarkastelemaan paikallispoliisin resurssijakomallin uudistamista.

Poliisin resurssijakoa kehittävä työryhmä esittää, että poliisin resurssit jaetaan raportissa esitetyn mallin mukaisesti seuraavalla tavalla:

A. Poliisimiehet jaetaan poliisilaitoksiin tehtävämääriä ja organisaation kuormittavuutta kuvaavien tunnuslukujen perusteella. Poliisilaitoskohtaisten valtakunnallisten tai muiden erityistehtävien sitoma henkilöstömäärä kohdistetaan erillispäätösten perusteella. Muu henkilöstö jaetaan vahvistettavien henkilöstösuunnitelmien perusteella.

B. Paikallispoliisin poliisimiehiä koskevat henkilötyövuositavoitteet jaetaan poliisilaitoksille käyttäen seuraavia jakokriteerejä ja niiden painoarvoja: Poliisilaitoksen alueella asuvan väestön määrä (35 %), poliisilaitoksen kokonaispinta-ala (5 %), A- ja B- kiireellisyysluokan hälytystehtävien määrä (10 %) ja rikoslakirikosten (pl. liikennerikokset) määrä (50 %).

Poliisilaitoskohtaisten valtakunnallisten tai muiden erityistehtävien sitoma henkilöstömäärä kohdistetaan erillispäätösten perusteella. Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen vastuulla olevien valtakunnallisten tehtävien suorittaminen työryhmä arvioi tarvitsevan 350 henkilötyövuotta.

Muiden kuin paikallispoliisiyksiköiden resurssijaon osalta työryhmä ei esitä muutoksia tällä hetkellä käytössä olevaan malliin.

C. Toimitilakulut katetaan hyväksytyjen sopimusten mukaisesti.

D. Aineet, tarvikkeet ja tavarat katetaan edellisten vuosien toteumatietoihin ja päätettyihin muutoksiin pohjautuvien hankintasuunnitelmien ja tavoitebudjettien pohjalta. Muut kulut ja palveluhankinnat katetaan edellisten vuosien toteumatietoihin ja päätettyihin muutoksiin pohjautuvien hankintasuunnitelmien ja tavoitebudjettien pohjalta.

E. Tietohallintokulut ja kehittämishankkeet hallinnoidaan keskitetysti. Investointien suunnitelmallisuutta kehitetään. Investoinnit rahoitetaan vahvistettujen suunnitelmien perusteella.

F. Kehitetään investointien keskitettyä ohjausta ja suunnitelmallisuutta tasaisen investointiohjelman aikaansaamiseksi. Poliisin yksiköiden investointisuunnitelmat vahvistetaan poliisin ylijohdon kanssa tehtävien tulossopimusten yhteydessä ja rahoitetaan osana keskitetysti päätettävää rahoitusta.

G. Kihlakuntien poliisilaitokset pitävät omat tuottonsa ja kantavat nettobudjetointiin sisältyvät taloudelliset riskit. Tuotot jaetaan keskitetysti toteumatietoihin ja tiedossa oleviin muutoksiin pohjautuvien tavoitebudjettien pohjalta.

Työryhmä kokoontui 6 kertaa. Työryhmän tuli jättää raporttinsa 15.4.2008 mennessä. Työryhmän määräaikaä jatkettiin 30.6.2008 saakka.

Työryhmän raporttiin sisältyy yksi eriävä mielipide.

Avainsanat (asiasanat)

poliisi, resurssit, julkinen rahoitus, henkilöstö

Muut tiedot

SM021:00/2008, ISBN 978-952-491-395-9 (PDF)

Sarjan nimi ja numero		ISSN	ISBN
Sisäasiainministeriön julkaisusarja 34/2008		1236-2840	978-952-491-394-2
Kokonaissivumäärä	Kieli	Hinta	Luottamuksellisuus
26	suomi		
Jakaja		Kustantaja	
sisäasiainministeriö		sisäasiainministeriö	

SISÄLLYSLUETTELO

1 AIKAISEMMAT RESURSSIJAKOA KÄSITELLEET TYÖRYHMÄT	2
1.1 PAIKALLISPOLIISIN RESURSSITYÖRYHMÄ 2005–2007	2
1.2 POLIISIN TOIMINTAMÄÄRÄRAHAN VALTAKUNNALLISTEN JAKOPERUSTEIDEN TARKISTAMISTYÖRYHMÄ	2
1.3 POLIISIN TALOUDELLISEN TILANTEEN JA MÄÄRÄRAHAJAON SELVITYS	3
2 POLIISIN TOIMINNALLINEN TILANNE	4
2.1 POLIISITOIMEA KOSKEVAT POLIITTISET LINJAUKSET	4
2.2 POLIISITOIMEA KOSKEVIA MUUTOKSIA	5
3 RAHOITUKSEN LÄHTEET	6
3.1 TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHA RAHOITUKSEN PÄÄOSANA	6
3.2 NETTOBUDJETOIDUT TUOTOT	7
3.3 SIIRTYVÄ ERÄ	7
4 RAHOITUKSEN KÄYTTÖ.....	8
5 TYÖRYHMÄN ESITYS POLIISIN RESURSSIJAKOMALLIKSI	11
5.1 YLEISTÄ	11
5.2 TALOUDELLISTEN RESURSSIEN JA HENKILÖSTÖRESURSSIEN KOHDENTAMISPERUSTEET POLIISIN YKSIKÖILLE.....	12
5.3 POLIISIN RESURSSIJAKOPROSESSI	13
5.4 RESURSSIAOSSA KÄYTETTÄVÄT MUUTTUJAT	14
5.5 LUPAPALVELUIDEN JA MUUN MAKSULLISEN TOIMINNAN RESURSOINTI.....	19
5.6 KEHITTÄMISHANKKEITA KOSKEVAT JÄRJESTELYT	19
5.7 TIETOHALLINTOA KOSKEVAT MENETTELYT JA RAHOITUS	19
5.8 INVESTOINTIEN TOTEUTTAMISMENETTELYT JA RAHOITUS	20
5.9 TOIMITILAKULUT	21
5.10 MUUTA KESKITETTYÄ RAHOITUSTA JA HANKINTOJA KOSKEVAT JÄRJESTELYT	21
6 TYÖRYHMÄN ESITYKSET.....	22

1 Aikaisemmat resurssijakoa käsitelleet työryhmät

1.1 Paikallispoliisin resurssityöryhmä 2005–2007

Poliisin ylijohdosta vahvistettiin 26.7.2004 poliisin toimintamäärärahan valtakunnalliset jakoperusteet vuosiksi 2005–2007. Jakoperusteita tuli käyttää määriteltäessä suoraan poliisin ylijohdon alaisuudessa olevien yksiköiden sekä sisäasiainministeriön poliisiosaston vuosittainen määrärahataso. Sisäasiainministeri kuitenkin pidätti itselleen ratkaisuvallan tässä asiassa ja asetti 23.8.2004 työryhmän, jonka tehtäväksi tuli tehdä ehdotus jakoperusteiden tarkistamisesta paikallispoliisin osalta. Työryhmä antoi raporttinsa 30.9.2004.¹

Sisäasiainministeriön paikallispoliisin määrärahanjakomallista 12.11.2004 tekemän päätöksen mukaan paikallispoliisin rahoituskehyksiä vahvistettaessa noudatetaan niitä periaatteita ja jakomallia, jonka *Paikallispoliisin resurssityöryhmä 2005–2007* on raportissaan esittänyt, ja että Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen rahoituskehys vahvistetaan erikseen poliisin ylijohdon hyväksymään tarveselvitykseen perustuen. Työryhmä korosti erityisesti, että Suomen poliisitoiminnan perustus on paikallispoliisin toiminnassa. Tämän tulee sisältyä myös valtakunnallisiin poliisin rahoituksenjaon periaatteisiin. Työryhmän mukaan rahoituksenjakomallin tulisi kytkeä toiminta ja talous yhteen siten, että valitut toiminnan painopisteet näkyisivät mallin perusteissa. Ihanteellista olisi sellaisten mittarien sekä ennustemallien luominen ja käyttöönotto, joiden avulla ennakoitaisiin toiminnan muutostarpeita tulevaisuudessa.

Poliisin lääninjohtojen kesken rahoitus jaetaan päätöksen mukaan siten, että ensin jaetaan pakollisia menoja vastaava rahoitus, joita ovat mm. toimitilamenot, palkkojen sopimuskorotukset, palkkausjärjestelmän uudistuksesta aiheutuvat kustannukset, talousrikostutkintalisät ja valtakunnallisista erityistehtävistä aiheutuvat menot, kuten turvapaikanhakijoista aiheutuvat kustannukset. Sen jälkeen käytettävissä olevasta määrärahasta jaetaan puolet läänien edellisen tilinpäätösvuoden toteutuneiden menojen suhteessa ja puolet poliisipalveluiden tarvetta mittaavien muuttujien suhteessa.

Poliisipalveluiden tarvetta mittaavat muuttujat ovat: väestön määrä (30 %), 10–24 -vuotiaan väestön määrä (25 %), rikosten määrä (10 %), selvitettyjen rikosten määrä (10 %), hälytystehtävien määrä (20 %) ja harvaan asuttujen alueiden määrä (5 %).

1.2 Poliisin toimintamäärärahan valtakunnallisten jakoperusteiden tarkistamistyöryhmä

Sisäasiainministeriön poliisiosasto asetti 4.1.2005 työryhmän, jonka tehtäväksi annettiin tarkistaa poliisin toimintamäärärahan jakoperusteet eri yksiköiden välillä ja muut toiminnan rahoituksen ja-

¹ Paikallispoliisin resurssityöryhmä 2005–2007; raportti. Sisäasiainministeriön julkaisu 45/2004.

koon liittyvät periaatteet ottaen huomioon sisäasiainministeriön paikallispoliisin määrärahanjakomallista 12.11.2004 antama päätös. Työryhmä luovutti raporttinsa 30.3.2005.²

Työryhmä ehdotti, että poliisin voimavaratarpeen arvioinnin lähtökohtia olisivat poliisin lainmukaiset tehtävät, toimintaympäristön muutokset ja niiden ennakointi, poliisin visio ja strategiat sekä poliisin palveluiden kysyntä ja palvelutasovaatimukset. Poliisitoiminnan strategisten perusteiden määrittelyn tulisi olla jatkuvaa poliisin ylijohdossa ylläpidettävää pitkäjänteistä suunnittelua.

Työryhmä katsoi, että voimavarojen oikeudenmukaisen jaon edellytyksenä on strategiseen suunnitteluun perustuva poliisin resurssitarpeiden suunnittelu ja arviointi, jonka keskeisiä osatekijöitä ovat organisaation rakenteen ja henkilöstön suunnittelu, toiminnan kehittämisen ja investointien suunnittelu sekä poliisin maksullisten palveluiden kehittäminen ja tuottojen arviointi. Näiden osatekijöiden pohjalta rakentuu myös pitkäjänteinen rahoitussuunnittelu.

Työryhmä esitti rahoituksenjaon keskeiseksi perustaksi erityisesti henkilöstösuunnittelua. Poliisin ylijohdon tehtävänä olisi yksiköiden henkilöstösuunnitelmien tasapainottaminen ja sopeuttaminen määräraha-kehukseen. Samalla ylijohdo voisi työryhmän mukaan ohjata toimintaa suuntaamalla resursseja uudelleen prosessien ja yksiköiden kesken. Näin henkilöstö- ja rahoituskehykset vastaisivat toisiaan aiempaa paremmin. Henkilöstösuunnittelun tulokset konkretisoituisivat poliisin ylijohdon vahvistamisessa yksiköiden henkilöstösuunnitelmissa.

Työryhmä esitti, että poliisin ylijohdo jakaisi vuosittain kokonaisrahoituksen konsernirahoitukseen sekä yksikkörahoituksen osalta keskitetysti päätettävien menojen, henkilöstömenojen ja muiden menojen rahoitukseen. Ylijohdo kohdentaisi yksikkörahoituksen erikseen kunkin alaryhmän osalta edelleen poliisin yksiköille.

Työryhmä tarkasteli myös, miten sisäasiainministeriön paikallispoliisin määrärahanjakomallista 12.11.2004 tekemää päätöstä tulisi soveltaa esitettyihin rahoituksenjakoperiaatteisiin. Työryhmä esitti, että paikallispoliisin resurssimallia käytetään läänien henkilöstökehysten tasapainottamisen välineenä, mallin harvan asutuksen muuttujan painoarvoa alennetaan ja sen laskentatapaa tarkistetaan sekä läänien sisäinen rahoituksenjako päätetään läänikohtaisesti. Tällöin valtakunnallisten jakoperiaatteiden rinnalla on mahdollista ottaa riittävästi huomioon läänien omia toimintaolosuhteita ja tehtäviä ja siten turvata hallittu henkilöstökehitys.

1.3 Poliisin taloudellisen tilanteen ja määräraha-jaon selvitys

Sisäasiainministeriö asetti 11.4.2006 hankkeen, jonka tehtävänä oli tehdä selvitys poliisin taloudellisesta tilanteesta sekä arvioida poliisin määräraha-jaon edelleen kehittämistä. Lisäksi työryhmän tuli tehdä esitys seuraavan kehyskauden aikana tehtävistä toimenpiteistä, joilla poliisin talous ja toiminta tasapainotetaan. Työryhmä jätti raporttinsa sisäasiainministeriölle 31.5.2006.³

² Poliisin toimintamäärärahan valtakunnallisten jakoperusteiden tarkistamistyöryhmän raportti. Poliisin ylijohdon julkaisusarja 9/2005.

³ Poliisin taloudellisen tilanteen ja määräraha-jaon selvitys. Sisäasiainministeriön julkaisuja 31/2006.

Työryhmä esitti, että tarkoituksenmukainen rahoitusosuus poliisin eri toiminnoille turvataan jatkossa jakamalla yksiköille kohdennettava rahoitus kolmessa pääryhmässä, joiden osuuden kokonaisrahoituksesta päättää poliisin ylijohdo. Pääryhmät ovat A) keskitetysti päätettävä rahoitus, joka jää poliisin ylijohdon ohjaukseen, B) paikallispoliisin rahoitus sisältäen poliisin lääninjohtojen kesken paikallispoliisin rahoituksenjakomallia käyttäen jaettavan rahoituksen ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen rahoituksen sekä C) poliisin valtakunnallisten yksiköiden, oppilaitosten ja tukiyksiköiden rahoitus.

Lisäksi työryhmä esitti muun ohessa poliisin kehittämistoiminnan hallinnan tehostamista, investointien keskitetyn ohjauksen kehittämistä tasaisen investointiohjelman aikaansaamiseksi ja laskenta-toimen tuottamien yksikkökustannustietojen hyödyntämistä poliisin valtakunnallisten yksiköiden rahoituksen kehittämisessä.

2 Poliisin toiminnallinen tilanne

2.1 Poliisitoimea koskevat poliittiset linjaukset

Hallitus on sitoutunut sisäisen turvallisuuden ohjelmassa, turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa sekä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategiassa turvaamaan poliisin palvelut koko Suomessa.

Sisäasiainhallinto on sitoutunut toteuttamaan valtion tuottavuusohjelman osaltaan. Sisäasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusvähennystavoite on yhteensä 692 henkilötyövuotta, josta poliisin osuus on 447 henkilötyövuotta. Tuottavuusohjelman toteuttaminen vapauttaa resursseja kohdennettavaksi uudelleen. Poliisin tuottavuushankkeiden edellyttämät henkilöstövähennykset pyritään kohdentamaan muihin henkilöstöryhmiin kuin operatiivisissa tehtävissä toimiviin poliisimiehiin.

Edellinen sisäasiainministeri Kari Rajamäki teki marraskuussa 2004 muun muassa seuraavat poliisin taloutta ja resursointia koskevat linjaukset:

- Keskitetysti hallinnoitavaa kehittämisrahoitusta pienennetään ja rahaa kohdennetaan vastaavasti enemmän poliisitoimintaan.
- Siirtyvä määräraha pienenee edellisten vuosien tasosta.
- Paikallispoliisin toiminta turvataan.
- Vuoden 2002 poliisimiesten määrä säilytetään. Vähennyksiksi hyväksyttiin ainoastaan hätäkeskuksiin siirtyneet 166 poliisimiestä. Hyväksyttävä vähimmäistaso on näin määriteltynä 7 580 poliisimiestä. Tuottavuushankkeen edellyttämät henkilöstösäästöt pyritään kohdentamaan muihin henkilöstöryhmiin kuin operatiivisissa tehtävissä toimiviin poliisimiehiin.

Sisäasiainministeri Anne Holmlund on vahvistanut marraskuussa 2007 muun muassa seuraavat vuotta 2008 koskevat linjaukset.

- Poliisin toimintaedellytykset varmistetaan huolehtimalla kaluston sekä tietojärjestelmien kunnosta ja ajanmukaisuudesta.
- Poliisimiesten yhteenlasketuksi minimitalvoitteeksi asetetaan noin 7 580 henkilöä eduskunnan hyväksyttyä vuoden 2008 budjetin. Luku sisältää noin 90 erillismäärärahalta työllistettävää vastavalmistunutta sekä noin 60 hankerahoituksella palkattavaa poliisia.
- Tuottavuusohjelma toteutetaan täysimääräisenä kuitenkin vahvistettujen henkilöstöpoliittisten periaatteiden mukaisesti. Poliisin tuottavuudesta ja tuottavuusohjelman toimeenpanosta tehdään erillisselvitys.
- Toteutetaan poliisin rakenneuudistushanke, jolloin myös organisaation tuottavuutta ja kustannustehokkuutta parannetaan.
 - Laaditaan poliisin henkilöstöstä pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma rakenneuudistushankkeen yhteydessä.
 - Tuottamattomia toimipisteitä vähennetään ja kehitetään tehokkaampia palvelujen tuottamistapoja.
- Resurssien käyttöön kiinnitetään organisaation kaikilla tasoilla erityistä huomiota mm. tulosohejauskäytäntöjä, sisäistä tarkastusta ja muuta seurantaa kehittämällä.

Poliisi on kyennyt toimimaan asetettujen tavoitteiden ja linjausten mukaisesti. Kehittämishankkeiden arvo on laskenut 40 milj. eurosta 15 milj. euroon, siirtyvä määräraha on pudonnut noin 40 milj. eurosta noin 16 milj. euroon. Vuodelle 2009 siirtyvä määräraha pienenee edelleen. Operatiivisen toiminnan turvaamiseksi ja poliisimiesten määrän ylläpitämiseksi poliisi on joutunut lisäksi supistamaan kalustoinvestointejaan.

Poliisin toimintakyky on täysin riippuvainen henkilöstön määrästä. Noin 80 prosenttia poliisin määrärahasta käytetään henkilöstön palkkausmenoihin. Poliisin henkilöstömäärä on tähän asti pystytty pitämään ministeri Rajamäen tekemän linjauksen mukaisen minimitason yläpuolella.

2.2 Poliisitoimea koskevia muutoksia

Poliisin toimintaympäristössä on eri osa-alueilla viime vuosina tapahtunut muun muassa seuraavia muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet poliisihallinnon toimintaan sekä rahoitus- ja kustannusrakenteisiin: Kihlakuntavirastojärjestelmän lakkauttaminen, tilivirastouudistus, hätäkeskusuudistus, hallinnonalan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (PALKE) toiminnan käynnistyminen sekä Poliisin tietohallintokeskuksen lakkauttaminen ja tietohallinnon keskittäminen Haltikiin. Lisäksi Poliisikoulu ja Poliisiammattikorkeakoulu ovat yhdistyneet uudeksi Poliisiammattikorkeakouluksi.

Poliisin hallinnon rakenteisiin on vielä tulossa useita muutoksia, jotka vaikuttavat poliisin toimintaan sekä tuottavuus- ja kustannustasoon. Poliisin hallintorakenteen kehittämistyöryhmän esitysten⁴ johdosta poliisin paikallishallinnon rakenne uudistetaan. Vuonna 2009 kihlakuntien poliisilaitosten määrä vähenee 90:stä 24:ään. Näin organisaatiota, hallintoa ja tukitoimintoja tehostamalla vapautte-

⁴ Poliisin hallintorakenteen kehittämistyöryhmän väliraportti. Sisäasiainministeriön julkaisuja 11/2007.

taan resursseja entistä enemmän operatiivisiin poliisitehtäviin. Työryhmä on loppuraportissaan⁵ tehnyt esitykset poliisin ylijohdon ja poliisin lääninjohtojen sekä poliisin valtakunnallisten yksiköiden ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen rakenteellisesta kehittämisestä.

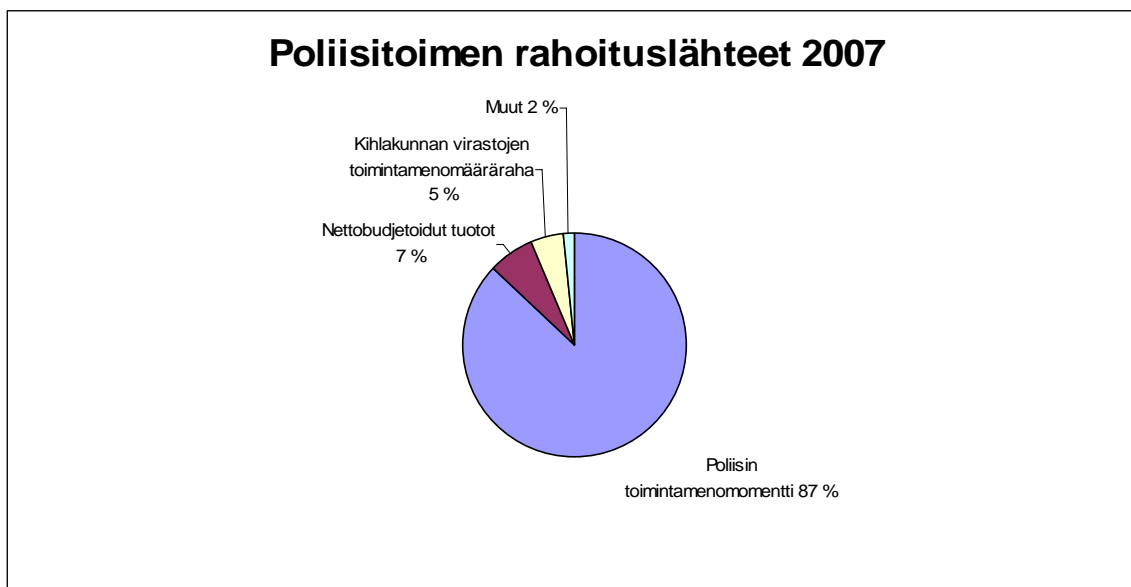
Edellä mainitut tekijät edellyttävät poliisin resurssienjakomallin uudistamista.

Poliisin yksiköiden tehtäviin ja toimintavolyymeihin ei lähivuosina sen sijaan ole tiedossa vähennyksiä, päinvastoin. Poliisin yksiköt joutuvat sopeutumaan toimintaympäristön, palveluiden kysynnän ja tehtävien muutoksiin sekä toteuttamaan toimintastrategioita lähinnä nykyisillä resursseillaan poliisin valtakunnallisen rahoitustason antamin mahdollisuuksin. Poliisin mahdollisuudet säädellä palveluiden kysyntää ovat vähäiset. Oleellista tällöin on asianmukainen toiminnan suunnittelu, budjetointi ja valvonta sekä tehokas resurssien käyttö poliisihallinnon kaikissa yksiköissä.

3 Rahoituksen lähteet

3.1 Toimintamenomääräraha rahoituksen pääosana

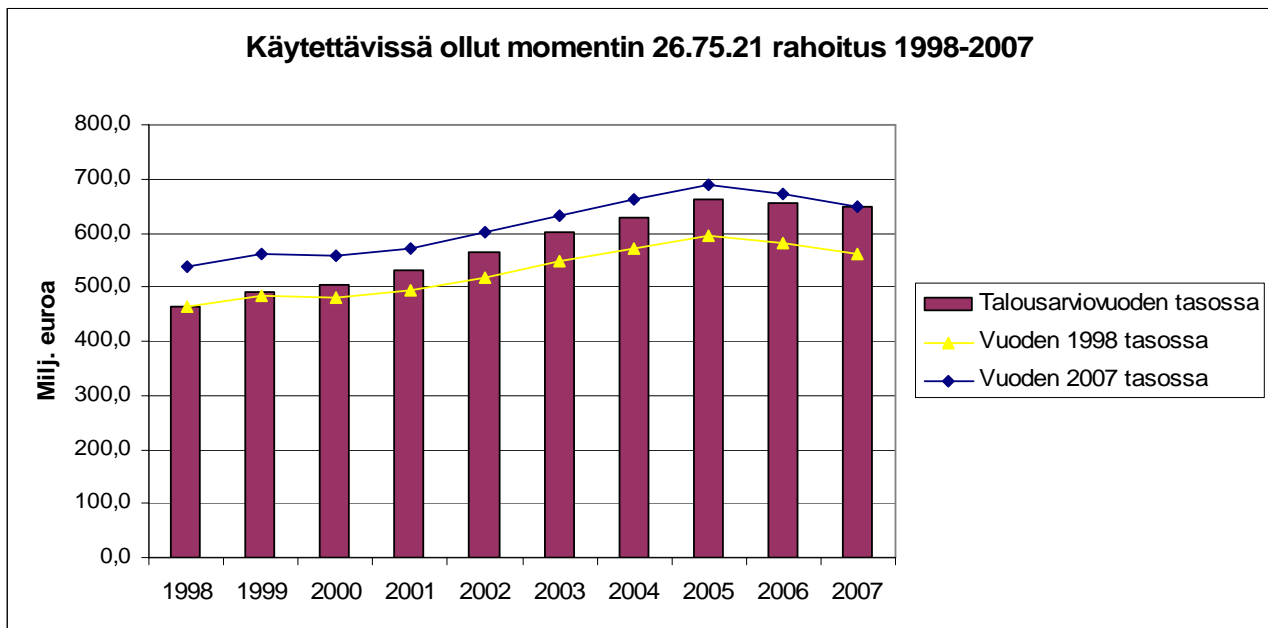
Poliisin rahoituksen pääosan muodostaa poliisitoimen kaksivuotinen toimintamenomääräraha. Lisäksi poliisitoimintaa rahoitetaan sisäasiainministeriön, lääninhallitusten ja työministeriön määrärahoilla. Poliisi saa myös tuottoja myymistään lupa- ja muista palveluista. Vuoden 2008 alusta alkaen kihlakuntajärjestelmän purun myötä kihlakuntamomentti lakkautettiin. Tämä entisestään lisää poliisin varsinaisen toimintamenomäärärahan osuutta.

⁵ Poliisin hallintorakenteen kehittämistyöryhmän loppuraportti. Sisäasiainministeriön julkaisuja 5/2008.

Tässä selvityksessä tarkastellaan poliisin talousarviovuoden toimintamenomäärärahan, edelliseltä vuodelta siirtyvän toimintamenomäärärahan sekä nettobudjetoitujen tuottojen kohdentamista poliisin yksiköille.

Poliisin toimintamenomomentin (26.75.21) kokonaisrahoitus on ollut viime vuosina seuraava:

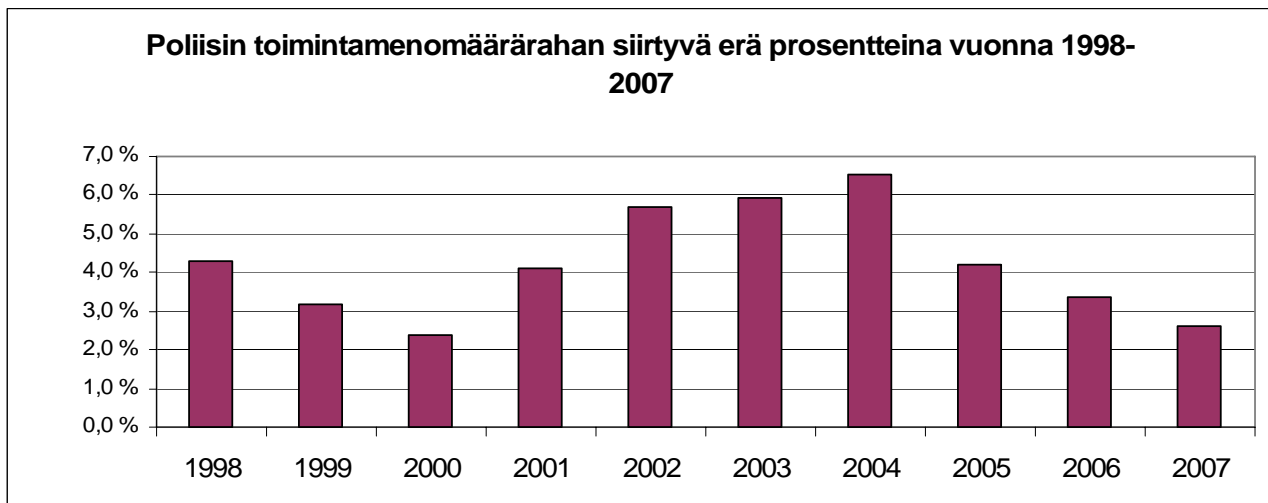

3.2 Nettobudjetoidut tuotot

Poliisin nettobudjetoiduista tuotoista pääosan muodostavat lupatuotot. Tuotot jäävät yksiköiden käyttöön. Tuottojen määrä on noin 7 % kokonaisrahoituksesta. Tuotot jakautuvat epätasaisesti yksiköille ja kustannusvastaavuustavoite asetetaan valtakunnallisesti.

3.3 Siirtyvä erä

Poliisin kaksivuotisen toimintamenomäärärahan seuraavalle vuodelle siirtyvä erä on ollut viime vuosina 2–6 % seuraavan kaavion mukaisesti:

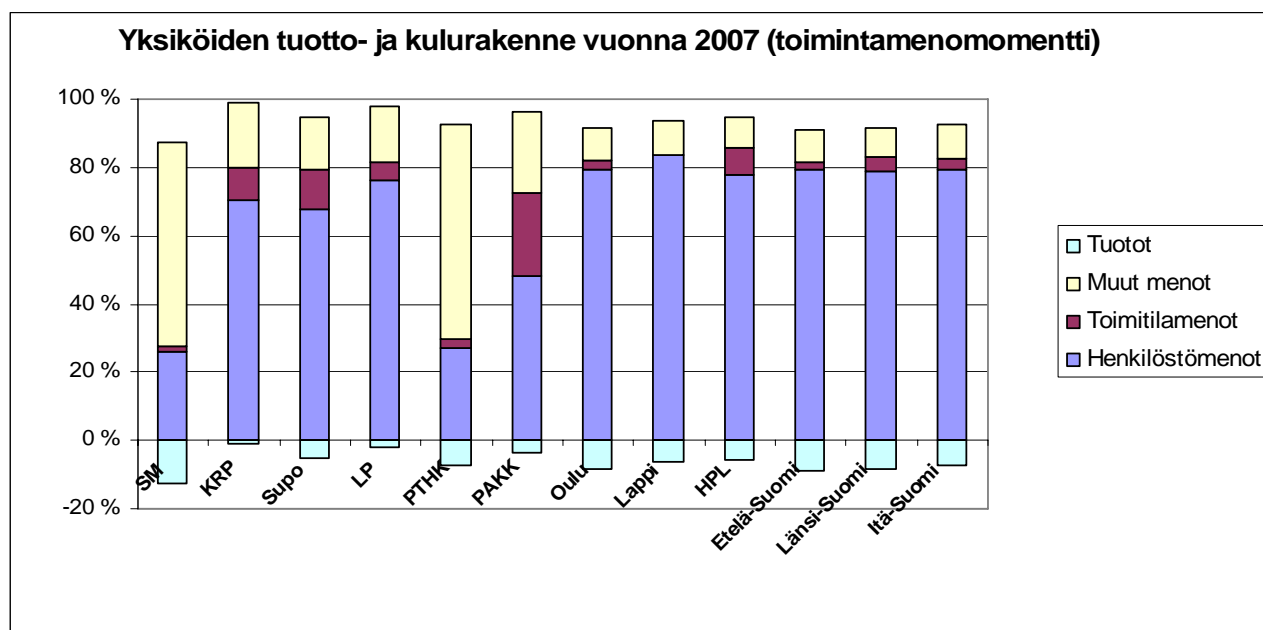

Usein esitetään toiminta- ja taloussuunnittelun lähtökohtana, että siirtyvän erän määrä kokonaisrahoituksesta olisi enintään 2–4 %. Toisaalta ainoastaan 2 prosentin määräistä siirtyvän erän osuutta budjettirahoituksesta ei ole pidetty riittävänä pelkästään jo normaaliin toimintaan kuuluvien vaihteluiden vuoksi. Siirtyvän erän käyttö vararahastona odottamattomien tilanteiden varalta on järkevää taloudenhoitoa, mutta täsmällisen taloussuunnittelun avulla siirtyvän erän määrä tulee pitää hallittuna.

Tulosohjausperiaatteen mukaisesti siirtyvän määrärahan tulisi jäädä yksikön käyttöön. Menettely, jossa yksikön siirtyvää erää vastaava määrä vähennettäisiin yksikön seuraavan vuoden määrärahasta, voisi johtaa määrärahojen hallitsemattomaan käyttöön vuoden lopulla.

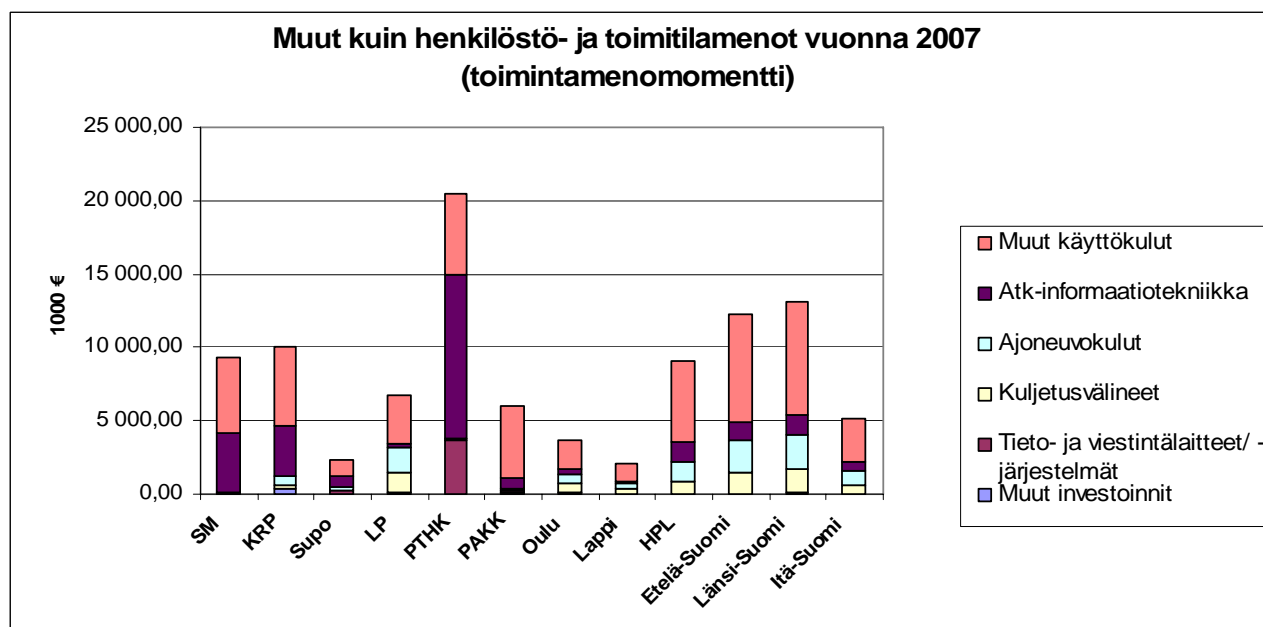
4 Rahoituksen käyttö

Poliisin toimintamenomomentin käytöstä paikallispoliisin osuus on noin 72 %, valtakunnallisten yksiköiden noin 22 % ja muiden poliisin yksiköiden noin 6 %.

Poliisin eri yksiköiden tuotto- ja kulurakenteet poikkeavat toisistaan huomattavasti. Paikallispoliisin kuluissa henkilöstömenot ovat hallitsevia; poliisin valtakunnallisilla yksiköillä, Poliisiammattikorkeakoululla ja tukiyksiköillä muiden menojen osuus on suurempi.

Muiden kuin henkilöstö- ja toimitilamenojen määrä ja sisältö vaihtelee yksiköittäin merkittävästi:

Menojen ja työajan käytön jakautuminen tuo esille paitsi yksiköiden toiminnan erilaisen laajuuden, myös niiden tehtävien erilaisuudet ja erilaiset painotukset. Poliisihallinnossa on nykyisin riittävät

perustiedot, joiden pohjalta kaikkien yksiköiden voimavaratarpeet voidaan arvioida tasapuolisin ja läpinäkyvin perustein sekä riittävästi eriytettyinä.

Läänien käyttämästä toimintamenomomentin rahoituksesta henkilöstömenot muodostavat 84–88 % ja toimitilamenot yleensä 3–5 %. Paikallispoliisin osalta toimitilojen kustannuksista on vastannut kihlakunnanvirasto yhtenäisvirastoissa vuoden 2007 loppuun asti. Vuonna 2008 tilanne on muuttunut samanlaiseksi kaikissa poliisiyksiköissä, kun kihlakunnanvirastot lakkautettiin vuoden 2008 alusta. Paikallispoliisin alueellinen ja ajallinen toimintavastuu sekä toiminnan henkilöstömenovaltaisuus vaikuttavat voimavarojen joustomahdollisuuksiin rahoituksen muuttuessa.

Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen bruttomenoista henkilöstömenot muodostavat 80 %, toimitilamenot noin 9 % ja muut menot noin 11 %.

Keskusrikospoliisi tuottaa järjestäytyneen ja muun vakavimman rikollisuuden torjunnan lisäksi poliisille ja muille viranomaisille oikeusvarmuutta lisääviä sekä rikostorjuntaa tukevia ja tehostavia valtakunnallisia asiantuntijapalveluita (muun muassa rikosteknisen laboratorion toiminnot, kansainvälinen rikostorjuntayhteistyö, epäkonventionaalisten tutkintakeinojen käyttöön liittyvät tukipalvelut sekä rahanpesun selvittelykeskuksen toiminnot).

Keskusrikospoliisin bruttomenoista henkilöstömenojen osuus oli vuonna 2007 noin 71 %, toimitilamenojen noin 9 % ja muiden menojen noin 20 %. Kulurakenteen ominaispiirteitä selittävät viraston vastuulla olevat asiantuntija- ja kehittämistehtävät, jotka lisäävät palvelujen ostojen, aineiden ja tarvikkeiden, muiden kulujen (ml. matkakulujen) sekä investointien osuutta.

Keskusrikospoliisin kustannukset olivat vuonna 2007 yhteensä 53,1 miljoonaa euroa. Rikostorjunnan kustannusten osuus viraston kokonaiskustannuksista oli 28,6 miljoonaa euroa eli 53,7 % (2006: 26,3 miljoonaa euroa, 51,4 %). Keskusrikospoliisin nettomenoista huomattava osa kohdistuu vuosittain muille poliisiyksiköille ja viranomaisille tuotettaviin asiantuntijapalveluihin. Keskusrikospoliisin valtakunnallisten asiantuntijapalveluiden kustannukset olivat 35,4 % viraston kokonaiskustannuksista, mikä on 18,8 miljoonaa euroa (2006: 19,0 miljoonaa euroa, 35 %). Tukitoimintojen osuus viraston kokonaiskustannuksista oli 10,9 prosenttia eli 5,8 miljoonaa euroa (2006: 5,8 miljoonaa euroa ja 11,4 %).

Suojelupoliisi toimii valtakunnan turvallisuuspoliisina, jonka tehtävät ja kulurakenne poikkeavat poliisiyksiköiden keskimääräisestä rakenteesta. Henkilöstömenojen osuus oli vuonna 2007 noin 72 % ja toimitilojen vuokrien osuus 11 %. Suojelupoliisin muiden menojen osuus on noin 17 %. Suurin osa suojelupoliisin muista menoista koostuu oman, laissa määritellyn tietojärjestelmän, muun tekniikan ja viestiliikenteen, toimitalon ylläpidon ja turvallisuusjärjestelmien sekä kansainvälisen toiminnan menoista.

Liikkuvan poliisin bruttomenoista henkilöstömenojen osuus on noin 78 %, toimitilamenojen osuus noin 5 % ja muiden menojen osuus noin 17 %. Toiminnan valtakunnallisuudesta ja tehtävien luonteesta johtuvia kulurakenteen erityispiirteitä ovat keskimääräistä suuremmat ajoneuvojen hankinta- ja käyttömenot sekä matkustusmenot, samoin liikennevalvontakaluston, erityisesti raskaan liikenteen valvonnassa käytettävän kalliin vaakakaluston hankinnasta aiheutuvat tuntuvat menot. Myös valvontavälineiden tarkastukset, huolto ja korjaukset vaikuttavat menotasoon.

Liikkuva poliisi vastaa Poliisin ajokoulutuskeskuksen toiminnasta. Ajokoulutuskeskuksessa annettavan ympärivuotiseksi laajentuneen poliisiauton kuljettajakoulutuksen lisäksi liikkuva poliisi vastaa poliisin valtakunnallisesta moottoripyörä-, vene- ja moottorikelkkapoliisin koulutuksesta. Poliisin ajokoulutustehtävien lisäksi liikkuva poliisi tuottaa ajokoulutuspalveluja myös muulle valtionhallinnolle. Liikkuvan poliisin lähimmän partion periaatteella hoitamien hälytystehtävien määrä on lisääntynyt. EU-vaatimuksiin perustuvien ja EU:n komissiolle raportoitavien raskaan liikenteen valvontavelvoitteiden täyttäminen aiheuttaa resurssitarpeita. Liikennettä koskevista poliisin kansainvälisistä tehtävistä on liikkuvalla poliisille siirretty viime vuosina entistä laajemmin resursseja vaativaa vastuuta.

Poliisiammattikorkeakoulun (PAKK) menoista noin puolet on henkilöstömenoja, 20 % toimitilamenoja ja 30 % muita menoja. Osa menoista on lakisääteisiä opintososiaalimenoja, joiden suuruus on suoraan verrannollinen opiskelijoiden (koulutettavapäivien) määrään. Koulutus on ammatillahdistä ja käytännönläheistä, joten se vaatii runsaasti toimintaa varten suunniteltuja ja rakennettuja tiloja (muun muassa harjoitusalue). Poliisiammattikorkeakoulun tehtävin kuuluu myös alalle rekrytointi ja opiskelijavalintojen hoitaminen. Poliisikoiralaitos on osa PAKK:a. Poliisiammattikorkeakoululla on koulutustoiminnan lisäksi tutkimustoimintaa, jota rahoitetaan osittain kehysrahoituksella ja osittain hankerahoituksella. PAKK:n yhteydessä toimiva Poliisimuseo avataan syksyllä 2008.

Poliisin tekniikkakeskus on nettobudjetoitu yksikkö, joka myy palveluitaan poliisin muille yksiköille. Nettobudjetoitua yksikköä ei oteta huomioon rahoituksenjaossa, mutta sen palveluiden ostoon tarvittavat varat tulee kohdentaa palveluja käyttäville yksiköille.

5 Työryhmän esitys poliisin resurssijakomalliksi

5.1 Yleistä

Työryhmä asetti tavoitteekseen resurssijakomallin uudistamiselle suunnitella järjestelmä, joka:

- toimii kaksipuolaisessa poliisiorganisaatiossa, jossa poliisilaitosten resurssit jaetaan suoraan ylijohdosta tulohajautusprosessin yhteydessä ja ottaa huomioon muutkin poliisin organisaatio-uudistuksen tavoitteet yhtenäisemmän ja johdetumman poliisiorganisaation luomiseksi
- tukee toiminnallisia linjauksia ja antaa tilaa aidolle resurssiohjaukselle
- tehostaa resurssien käyttöä lisäämällä resurssien käytön suunnitelmallisuutta
- mahdollistaa nykyistä keskitetympään hallinnoinnin esimerkiksi investointien, tietohallintomenojen sekä muiden keskitettyjen tehtävien rahoituksen osalta.

Lisäksi resurssijakomallin pitää olla oikeudenmukainen eri yksiköiden välillä, riittävän yksinkertainen, läpinäkyvä sekä luotettava.

5.2 Taloudellisten resurssien ja henkilöstöresurssien kohdentamisperusteet poliisin yksiköille

Työryhmä on katsonut, että poliisimiesten jako poliisilaitoksittain tulee tehdä tehtävien kuormittavuutta kuvaavien tunnuslukujen perusteella. Paikallispoliisin osalta työryhmä on selvittänyt, minkälaisen laskentamallin perusteella poliisimiehet tulisi jakaa perustettaviin kihlakuntien poliisilaitoksiin. Sen jälkeen työryhmä on tarkastellut, mikä painoarvo laskentamallin kullekin osatekijälle tulee antaa ja jakanut laatimansa laskentamallin perusteella poliisilaitosten tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat poliisimiesresurssit.

Jakoperusteina tulee työryhmän mukaan käyttää poliisin toimintaympäristöä kuvaavia keskeisiä tunnuslukuja ja sellaisia tekijöitä, joihin poliisin oma toiminta ei välittömästi vaikuta ja joita ei voida manipuloida. Jakoperusteilla tulisi olla yhteys tulossopimuksissa sovittaviin tavoitteisiin, käsitteisiin ja mittareihin. Kullakin käytettävällä jakoperusteella tulisi olla oleellinen ja yksiköiden välisiä eroja korostava vaikutus jaettaviin resursseihin.

Poliisilaitoskohtaisten valtakunnallisten tai muiden erityistehtävien sitoma henkilöstömäärä tulee työryhmän mukaan kohdistaa erillispäätösten perusteella. Siltä osin kun kihlakuntien poliisilaitoksilla on valtakunnallisia erityistehtäviä (esim. liikenneturvallisuuskeskukset, turvapaikan hakemiseen liittyvät valtakunnalliset tehtävät), tulisi ne ottaa huomioon poliisilaitoksille suoraan kohennettavina rahoituserinä.

Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksella on, kuten muillakin paikallispoliisin yksiköillä, alueellinen ja ajallinen toimintavastuu. Pääkaupungista johtuvat toimintaympäristötekijät vaikuttavat kuitenkin olennaisesti poliisilaitoksen tehtäviin ja resursseihin. Alueelle on keskittynyt keskimääräistä enemmän vakavaa rikollisuutta. Erityisen ongelman muodostavat vakavat sekä usein myös järjestäytyneiden rikollisryhmien toimintaan liittyvät huumausaine-, väkivalta- ja talousrikokset. Poliisilaitoksella on lisäksi muista paikallispoliisin yksiköistä poikkeavia valtakunnallisia sekä alueellisia erityistehtäviä. Nämä seikat edellyttävät Helsingin poliisilaitoksen käsittelyä erikseen paikallispoliisin rahoituksenjakomallin yhteydessä.

Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen erityisasema pääkaupungille ominaisine keskitettyine tehtävineen ja turvaamisvelvoitteineen on rahoituksenjakomalleissa pyritty aiemmin ottamaan huomioon arvioimalla erityistehtävien vaatima henkilötyövuosimäärä ja hyvittämällä niistä aiheutuva kustannus erikseen poliisilaitokselle. Aiemmin käytetty hyvittämä henkilötyövuosimäärä oli 374. *Poliisi-johtaja Jorma Toivasen johtama työryhmä (2003)* esitti vastaavaksi henkilötyövuosimääräksi 419. Poliisilaitoksen 30.9.2004 tekemän selvityksen mukaan hyvitystarve olisi 583 henkilötyövuotta. Erityistehtävien määrästä ei muodostunut yksimielistä näkemystä.

Työryhmä on käsitellyt Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen asemaa valtakunnallisessa resurssienjakomallissa Helsingin poliisilaitoksen 6.3.2008 päivätyn muistion pohjalta. Työryhmä on päättänyt arvioon, jonka mukaan Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen valtakunnallisten tehtävien sitoma henkilötyövuosimäärä on 350. Arviota jouduttaneen jatkossa tarkastelemaan tulosohtausmenettelyn yhteydessä.

Muiden kuin paikallispoliisiyksiköiden resurssijaon osalta työryhmä toteaa, ettei se esitä muutoksia tällä hetkellä käytössä olevaan malliin. Työryhmä katsoo, että poliisin valtakunnallisten yksiköiden ja muiden poliisin yksiköiden resurssit tulisi vastaisuudessa jakaa nykyisin käytössä olevan mallin mukaisesti. Siinä rahoituskehysten vahvistamisen perusteena ovat olleet yksiköiden budjettiesitykset, kehittämissuunnitelmat, harkinta ja tulosneuvottelut. Sanotusta huolimatta työryhmä toteaa näkemyksensä, että poliisin valtakunnallisten yksiköiden resurssijaossa tulee jatkossa lisätä laskentatoimen tuottamien yksikkökustannustietojen hyödyntämistä. Tätä esitti raportissaan myös vuonna 2006 asiaa käsitellyt työryhmä.

Poliisin valtakunnallisten yksiköiden ja paikallispoliisin välisestä resurssi- ja tehtäväjaosta käytiin työryhmässä vilkasta keskustelua. Työryhmä kuitenkin keskittyi aikataulusyistä ja tulevista organisaatiomuutoksista johtuen tarkastelemaan pääasiassa paikallispoliisin resurssijakoa. Poliisin valtakunnallisten yksiköiden ja paikallispoliisin työnjaosta ja tehtävämäärityksistä sekä resurssien kohdentamisesta poliisin valtakunnallisille yksiköille tulee työryhmän mukaan tehdä erillinen selvitys PORA -hankkeeseen liittyen. PORA -hankkeen suunnittelu ja toteutus oli työryhmän työn aikana siinä määrin keskeneräinen, ettei työryhmä katsonut voivansa ottaa siihen kantaa.

5.3 Poliisin resurssijakoprosessi

Työryhmä on tarkastellut resurssien jakautumista tehtävälähtöisesti siitä, että yksiköiden käyttöön osoitettujen resurssien tulee vastata mahdollisimman pitkälle yksikön todellisia tehtävämääriä ja tehtävien kuormittavuutta. Toimintaa ohjaavaa tai muuten motivoivaa vaikutusta ei resurssijakomallilla haeta, vaan toiminnallinen ohjaus ja motivointi kanavoidaan tulosohjauksen ja muun johtamisen sekä mahdollisten palkkaus- ja kannustejärjestelmien kautta.

Työryhmä ehdottaa, että poliisin resurssit jaettaisiin jatkossa seuraavan jakoprosessin mukaisesti:

1. Valtakunnalliset linjaukset

- Vahvistetaan toiminnalliset ja muut resurssiohjaukseen liittyvät painotukset
- Päätetään paikallispoliisin valtakunnallisesta jako-osuudesta
- Vahvistettujen linjausten ja tavoitebudjettien perusteella tehdään arvio henkilöstön ja muun toiminnan kokonaisvolyymistä

2. Henkilöstön jako poliisilaitoksittain

- Poliisimiehet jaetaan tehtävämääriä ja organisaation kuormittavuutta kuvaavien tunnuslukujen perusteella
- Poliisilaitoskohtaisten valtakunnallisten tai muiden erityistehtävien sitoma henkilöstömäärä kohdistetaan erillispäätösten perusteella
- Muu henkilöstö jaetaan vahvistettavien henkilöstösuunnitelmien perusteella.
- Tuottavuusohjelma huomioidaan henkilöstösuunnitelmissa.
- Henkilöstökulut katetaan henkilöstösuunnitelman mukaisesti

3. Toimitilakulut katetaan hyväksytyjen sopimusten mukaisesti

4. Muut kulut

- Aineet, tarvikkeet ja tavarat katetaan edellisten vuosien toteumatietoihin ja päätettyihin muutoksiin pohjautuvien hankintasuunnitelmien ja tavoitebudjettien pohjalta
- Muut kulut ja palveluhankinnat katetaan edellisten vuosien toteumatietoihin ja päätettyihin muutoksiin pohjautuvien hankintasuunnitelmien ja tavoitebudjettien pohjalta
- Tietohallintokulut hallinnoidaan keskitetysti

5. Investoinnit ja kehittämishankkeet

- Investointien suunnitelmallisuutta kehitetään
- Investoinnit rahoitetaan vahvistettujen suunnitelmien perusteella
- Kehittämishankkeet hallinnoidaan keskitetysti

6. Tuotot

- Poliisilaitokset pitävät omat tuottoensa ja kantavat nettobudjetointiin sisältyvät taloudelliset riskit
- Jaetaan keskitetysti toteumatietoihin ja tiedossa oleviin muutoksiin pohjautuvien tavoitebudjettien pohjalta

5.4 Resurssijaossa käytettävät muuttujat

Työryhmän ehdottamassa mallissa paikallispoliisin poliisimiehiä koskevat henkilötyövuositavoitteet jaetaan poliisilaitoksille kunkin laitoksen tehtävämääriä ja organisaation kuormittavuutta kuvaavien muuttujien perusteella. Työryhmä on käyttänyt seuraavia jakokriteerejä ja niiden painoarvoja:

<i>Jakokriteeri</i>	<i>Painoarvo</i>
• Poliisilaitoksen alueella asuvan väestön määrä	35 %
• Poliisilaitoksen kokonaispinta-ala	5 %
• A- ja B- kiireellisyysluokan hälytystehtävien määrä	10 %
• Rikoslakirikosten (pl. liikennerikokset) määrä	50 %

Jakokriteerien painoarvot ja tehtävien kuormittavuusarviot perustuvat poliisin työajan kohdentumistietoihin, joiden mukaan poliisimiesten työajasta kohdistuu valtakunnallisina keskiarvoina rikostorjuntaan noin 50 prosenttia, hälytystehtäviin noin 10 prosenttia sekä valvontatehtäviin noin 40 prosenttia.

Työryhmä katsoo, että edellä esitetyillä muuttujilla, jotka perustuvat pääosin tosiasiallisiin tehtävämääriin, voidaan tällä mallilla jakaa käytettävissä olevat poliisimiesresurssit oikeudenmukaisesti kihlakuntien poliisilaitoksiin. Työryhmä esittää, että resurssijakomallin osoittamasta muutostarpeesta toteutetaan sen käyttöönoton yhteydessä vuosittain kerrallaan vain 20 % käyttäen lähtökohtana vuoden 2007 henkilötyövuositoteumia, jotta yksiköt voivat sopeuttaa toimintansa rahoituksen muutoksiin. Näin kokonaismuutostarve toteutuu viidessä vuodessa.

Esitetty resurssijakomalli johtaa seuraaviin poliisimiesmääriin perustettavissa poliisilaitoksissa:

Paikallispoliisin poliisimiehet jaettuna esitettävällä resurssijakomallilla

	Väestö 35 %	Pinta- ala 5 %	AB teh- tävät 10 %	RL ri- kokset 50 %	yhteen- sä 100 %	Poliisit 2007	Ero nyk.	Ero %
2007								
<i>Jokilaaksot</i>	49	14	11	44	118	111	7	5,87 %
<i>Kainuu</i>	32	18	8	38	96	93	4	3,88 %
<i>Koillismaa</i>	12	11	3	13	40	40	0	-0,05 %
<i>Oulu</i>	93	11	23	140	266	246	20	7,93 %
OLH yhteensä					520	491	30	6,05 %
<i>Lappi</i>	40	55	14	44	154	145	9	6,24 %
<i>Peräpohjola</i>	34	25	12	43	115	128	-14	-10,55 %
LLH yhteensä					268	273	-5	-1,65 %
<i>Etelä-Karjala</i>	54	6	14	71	145	162	-17	-10,74 %
<i>Itä-Uusimaa</i>	114	5	36	190	344	297	47	15,88 %
<i>Kanta-Häme</i>	68	5	20	85	177	196	-18	-9,21 %
<i>Keski-Uusimaa</i>	85	1	25	118	230	175	55	31,30 %
<i>Kymenlaakso</i>	74	6	18	103	201	215	-14	-6,35 %
<i>Länsi-Uusimaa</i>	163	6	42	202	414	379	35	9,20 %
<i>Päijät-Häme</i>	80	5	25	125	235	263	-29	-10,85 %
ESLH yhteensä					1 746	1 686	59	3,51 %
<i>Etelä-Pohjanmaa</i>	78	11	15	66	169	195	-26	-13,09 %
<i>Keski-Suomi</i>	108	16	27	129	279	272	7	2,66 %
<i>Keski-Pohjanmaa ja Pietarsaari</i>	48	9	8	45	110	122	-11	-9,22 %
<i>Pirkanmaa</i>	189	12	51	236	487	510	-23	-4,49 %
<i>Pohjanmaa</i>	50	11	11	62	134	145	-12	-8,04 %
<i>Satakunta</i>	92	9	24	119	245	255	-10	-4,08 %
<i>Varsinais-Suomi</i>	183	16	51	284	535	522	12	2,36 %
LSLH yhteensä					1 959	2 021	-62	-3,08 %
<i>Etelä-Savo</i>	60	13	21	64	158	174	-16	-9,03 %
<i>Pohjois-Karjala</i>	67	17	20	71	175	184	-10	-5,16 %
<i>Pohjois-Savo</i>	104	18	30	123	275	278	-3	-1,18 %
ISLH yhteensä					608	636	-29	-4,48 %
Helsinki	226	1	92	588	906	900	6	0,71 %
PAIKALLISPOLIISI YHT	2 102	300	601	3 004	6 007	6 007	0	

Valtakunnalliset tehtävät	350	350
Kihlakunnat yhteensä	6 357	6 357

Tehtävämääriin ja tehtävien keskimääräisiin kuormituksiin perustuvat muutostarpeet poliisilaitos- ja läänikohtaisiin resursointeihin ilmenevät oheisesta taulukosta. Arvion mukaan Etelä-Suomen ja Oulun läänit ovat muihin lääneihin nähden hieman heikommin resursoituja. Lapin läänin ja Helsingin poliisilaitoksen poliisimiesmäärä vastaa valtakunnallista keskiarvoa, kun Helsingin poliisilaitoksen hoitamiin valtakunnallisiin erityistehtäviin arvioidaan sitoutuvan noin 350 poliisimiestä. Itä- ja Länsi-Suomen läänit ovat keskimääräistä hieman vahvemmin resursoituja. Läänitasolla eroavuudet ovat kuitenkin kohtuullisen pienet. Poliisilaitostason muutostarpeet ovat läänien sisäisissäkin tarkasteluissa suuremmat.

Alla olevasta taulukosta ilmenee, millaiseksi kihlakuntien poliisimiesresurssit muodostuisivat, jos kunkin muuttujan painoarvo olisi 100 %:

	Poliisit		Kokonais-	AB	RL
2007	2007	Väestö	pinta-ala	tehtävät	rikokset
		100 %	100 %	100 %	pl. Liiken-
					ne
					100 %
<i>Jokilaaksot</i>	111	140	275	111	88
<i>Kainuu</i>	93	92	361	78	76
<i>Koillismaa</i>	40	35	228	32	26
<i>Oulu</i>	246	265	217	228	279
<i>Lappi</i>	145	115	1 091	144	89
<i>Peräpohjola</i>	128	97	506	121	87
<i>Etelä-Karjala</i>	162	155	115	137	142
<i>Itä-Uusimaa</i>	297	324	92	362	380
<i>Kanta-Häme</i>	196	194	91	201	170
<i>Keski-Uusimaa</i>	175	242	28	251	237
<i>Kymenlaakso</i>	215	211	118	178	207
<i>Länsi-Uusimaa</i>	379	467	125	423	404
<i>Päijät-Häme</i>	263	228	100	249	250
<i>Etelä-Pohjanmaa</i>	195	221	223	151	131
<i>Keski-Suomi</i>	272	309	318	267	258
<i>Keski-Pohjanmaa ja Pietarsaari</i>	122	137	185	83	90
<i>Pirkanmaa</i>	510	540	230	505	471
<i>Pohjanmaa</i>	145	144	218	105	124
<i>Satakunta</i>	255	262	185	242	238
<i>Varsinais-Suomi</i>	522	524	327	505	569
<i>Etelä-Savo</i>	174	171	266	213	128
<i>Pohjois-Karjala</i>	184	192	343	201	141
<i>Pohjois-Savo</i>	278	297	356	303	245
<i>Helsinki</i>	900	646	11	915	1 176
PAIKALLISPOLIISI YHT	6 007	6 007	6 007	6 007	6 007

Valtakunnalliset tehtävät

350

Kihlakunnat yhteensä

6 357

Työryhmä korostaa, että esitetyt muuttujat ovat selkeitä poliisitoiminnan kuvaajia, joiden yhteys poliisipalveluiden tarpeeseen on yksiselitteinen. Työryhmä katsoo, että paikallispoliisin toiminnan painopisteet (rikosten vähentäminen, valvonta ja hälytystoiminta, rikosten selvittäminen) tulevat mallissa huomioon otetuksi. Paikallispoliisin rahoitus tulee jakaa poliisilaitostasolle käyttäen samoja läpinäkyviä ja vertailtavissa olevia yhdenmukaisia perusteita. Vuoden 2009 alusta voimaan tulevassa tilanteessa, jossa kihlakuntien poliisilaitosten kokoerot ovat nykyistä pienempiä, on helpompi soveltaa työryhmän nyt esittämiä oikeudenmukaisen tuloksen antavaa resurssijakomallia.

Edellisissä rahoituksenjakomalleissa ovat muuttujina lisäksi olleet selvitetty rikokset, harva asutus, ja 10–24 -vuotiaiden määrä. Työryhmä esittää, että näistä muuttujista luovutaan. Selvitettyjen rikosten osalta työryhmä katsoo, ettei resurssienjakomallissa tarvitse ottaa huomioon toiminnan tuloksellisuutta palkitsevalla tavalla. Työryhmä toteaa, että toiminnan ohjaavuus ja palkitsevuus ovat johtamiseen ja tulosohtaukseen liittyviä kysymyksiä, jotka toteutetaan tehdyillä päätöksillä, tulossopimuksilla ja palkitsemisjärjestelmillä. Toisaalta sisääntulleiden rikosilmoitusten määrä eri poliisilaitoksissa saattaa vaihdella ja aiheuttaa erilaista kuormittavuutta tutkintatehtävissä toimivissa poliisimiehistä juttumäärillä mitaten. Tällöin myös työn tuloksellisuus saattaa olla parempi niissä poliisilaitoksissa, joissa juttuja poliisimiestä kohden on vähemmän kuin jossakin toisessa poliisilaitoksessa.

Edelleen työryhmä toteaa, että erityisesti väestö 10–24 -vuotiaiden ikäryhmässä työllistää poliisia. Koska kuitenkin tilastojen perusteella kyseisen ikäryhmän osuus koko väestöstä on varsin yhtenevä kaikissa kihlakuntien poliisilaitoksissa, riittää työryhmän mukaan, että laskentamallissa otetaan huomioon vain koko väestön määrä. Myös erillisestä HARVA-muuttujasta voidaan työryhmän mukaan luopua, koska perustettavat kihlakuntien poliisilaitokset ovat kooltaan nykyistä suurempia ja suurimpaan osaan niistä sisältyy harvaan asuttuja alueita. Toisaalta poliisilaitoksen kokonaispinta-ala vesialueet mukaan lukien on edelleen muuttujana työryhmän nyt esittämässä laskentamallissa.

Poliisin rikoksia ennalta estävän ja vähentävän työn vaativien resurssitarpeiden määrittämistä resurssijakomallissa työryhmä pitää vaikeana. Poliisin ennalta estävä toiminta on laajaa sisältäen muun muassa lähipoliisitoiminnan ja oikeuskasvatuksen antamisen kouluissa. Työryhmä katsoo kuitenkin, että mallissa muuttujana käytetty väestömäärä määrittää riittävässä määrin yleisellä tasolla ennalta estävän työn vaatimia resurssitarpeita.

Poliisilaitosten muu henkilöstö jaetaan henkilöstösuunnitelmien mukaan tuottavuusohjelman vaatimukset huomioon ottaen. Muuhun poliisilaitosten henkilöstöön kuuluvat muun muassa vartijat, tutkintasihteerit, tutkimusavustajat ja talous- sekä henkilöstöhallinnon henkilöstö. Aineet, tarvikkeet ja tavarat katetaan henkilöstömäärän suhteessa tai edellisten vuosien toteumatietojen ja luotettavien tavoitebudjettien pohjalta. Samoin katetaan muut kulut ja palveluhankinnat.

Vuonna 2009 paikallispoliisin resurssijako tapahtuu vielä poliisin lääninjohtojen kautta siirtymäkauden vaatimukset huomioon ottaen. Lääninjohtot ottavat myös huomioon joillakin poliisilaitoksilla olevat keskitetyt tehtävät.

5.5 Lupapalveluiden ja muun maksullisen toiminnan resursointi

Poliisi vähentää henkilöstöään tuottavuusohjelman vaatimusten mukaisesti. Sisäasiainministeriön linjauksen mukaan vähennystavoitteet eivät koske operatiivisissa tehtävissä toimivia poliisimiehiä ja kohdistuvat näin ollen muuhun henkilöstöön, josta suuri osa työskentelee lupapalvelutehtävissä.

Lupapalvelutehtävät ovat voimakkaassa kasvussa. Vuonna 2007 passeja lukuun ottamatta kaikkien lupalajien volyymi kasvoi vuoden 2006 määrästä. Lupamäärien suuristakin vaihteluista huolimatta lupapalveluihin käytetty työaika on pysynyt vakaana.

Palvelutuotantostrategian laatimisen yhteydessä määritellään ne ydintoiminnot, joihin lupapalvelut keskittyy ja se, mitkä ovat näiden toimintojen tarvitsemat resurssit. Samalla etsitään malleja resursien tehokkaaseen ja joustavaan, kysynnän vaihtelut huomioon ottavaan käyttöön.

Henkilötyövuosien jakautumista eri lupalajien kesken on hankalaa arvioida, sillä työajan seuranta ei tehdä lupalajeittain. Siksi jakomallissa tulisi pitäytyä nykyisessä tuottavuusohjelman jaottelussa.

Työryhmä esittää tuottojen ottamista huomioon osana rahoitusta lisäämällä yksiköiden tuottotavoitteiden summa toimintamäärärahaan kokonaisrahoitusta kohdennettaessa. Laskettaessa kunkin yksikön toimintamäärärahaosuutta yksikön oma tuottotavoite vähennetään yksikölle kohdennettavasta rahoituksesta.

5.6 Kehittämishankkeita koskevat järjestelyt

Valtakunnallisten jakoperusteiden tarkistamistyöryhmä esitti raportissaan 30.3.2005, että kehittämistoimintaan tulisi varata jatkuvasti vuosittain tietty prosentti kokonaisrahoituksesta. Rahoituksen puitteissa toteutettaisiin hanke-esityksiä poliisin ylijohdon päättämässä tärkeysjärjestyksessä. Hankkeita tulisi voida käynnistää kesken vuottakin rahoituksen salliessa. Uusia hankkeita ja toimintoja käynnistettäessä tulisi selvittää myös mahdollisuudet vapauttaa resursseja aikaisemmista toimintatavoista. Hankkeen päätyttyä sen puitteissa käynnistetty toiminta tulee ottaa huomioon rahoitushysten mitoittamisessa. Useita esimerkiksi keskusrikospoliisin toteuttamisvastuulla olevia hankkeita on jatkettu niihin perustettujen vakinaisten virkojen rahoittamiseksi. Jos toiminta on jäänyt pysyväksi, näitä hankkeita ei voi enää pitää luonteeltaan todellisina hankkeina.

Hankerahoituksen käyttö jakautuu hankerahalla toteutettaviin keskitettyihin hankintoihin ja hankerahalla toteutettavaan toiminnalliseen kehittämiseen. Työryhmä katsoo aiemmin esitetyn mukaisesti, että erityisesti poliisin valtakunnallisten yksiköiden, mutta myös paikallispoliisin perustoiminnan kehittämisen tulisi sisältyä normaaliin kehysrahoitukseen ja siitä olisi sovittava tulosneuvotteluissa.

5.7 Tietohallintoa koskevat menettelyt ja rahoitus

Poliisin ylijohdo tekee HALTIKin kanssa palvelusopimuksen, joka kattaa kaikki poliisihallinnolle tuotettavat valtakunnalliset palvelut. Valtakunnallista yksiköistä Poliisiammattikorkeakoulu, keskusrikospoliisi, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos ja Poliisin tekniikkakeskus tekevät omat palve-

lusopimuksensa niiden palveluiden osalta, jotka eivät sisälly valtakunnalliseen sopimukseen. Kihlakuntien poliisilaitokset eivät tee palvelusopimuksia HALTIKin kanssa.

Palvelusopimuksen yksi osa on vakioidun lähiverkko- ja työasemaympäristön vakiointi ja laitteiston keskitetty hankinta sekä uusiminen elinkaarimallin mukaisesti. Toteutusta kutsutaan palvelupäätelaitemalliksi. Vuoden 2009 osalta on tehty kehys siirto HALTIKille siten, että HALTIK vastaa palvelusta kokonaisuutena, eikä perustietotekniikkaa enää hankita paikallisesti. Palveluun tarvittava rahoitus on otettu keskitetysti pois kehysrahoituksesta. Tämä koskee vain poliisiverkkoon liitettyjä laitteita. Poliisiverkon ulkopuolisetkin laitteet hankitaan HALTIKin prosessin mukaisesti, mutta niiden kustannuksista vastaa hankkiva yksikkö.

Palvelu kattaa työasemat, kannettavat, palvelimet sekä niihin liitetyt oheislaitteet. Nämä uusiutuvat automaattisesti elinkaarimallin mukaisesti (36/48kk). Matka- ja älypuhelimet tullaan myös vuoden 2009 aikana vakioimaan ja niiden hankintaprosessi keskitetään, mutta rahoitus jää toistaiseksi yksiköiden vastuulle.

Työryhmä esittää, että tietohallintoon käytettävät varat hallinnoidaan pääosin keskitetysti eikä niitä jaeta poliisiyksiköille.

5.8 Investointien toteuttamismenettelyt ja rahoitus

Investointiluonteiset hankinnat ovat olleet keskimäärin noin 3 prosenttia poliisin bruttomenoista. Yksikkökohtainen investointien tarve vaihtelee vuosittain eikä se riipu yksikön henkilömäärästä. Investointien säätelyä on jouduttu käyttämään talousarviossa pysymisen keinona. Investointien oikeaa kokonaistasoa on vaikea määritellä. Kuitenkin tietojärjestelmä- ja kuljetusvälineinvestoinnit ovat pakollisia menoja, joista ei voi tinkiä toiminnan vaarantumatta.

Erityisesti muutostilanteissa tehdään usein merkittäviä investointeja, joiden rahoitus tulee ratkaista siten, ettei niistä aiheudu häiriöitä normaalille toiminnalle. Sen vuoksi investointien rahoitus tulee eriyttää henkilöstön määrään pohjautuvasta rahoituksesta. Maksullisen toiminnan edellyttämiä suurempia investointeja ei voida rahoittaa tulorahoituksella, vaan investoinnit on rahoitettava erikseen. Investointirahoituksen keskitettyä ohjausta tulisi kehittää tasaisen investointiohjelman aikaansaamiseksi.

Merkittävä osa poliisin investoinneista on poliisiautojen hankintoja. Työryhmä katsoo, että ajoneuvojen hankinnan osalta toimivalta päättää menosta tulisi olla poliisipäälliköllä. Työryhmä kiinnittää kuitenkin huomiota myös siihen, että Poliisin tekniikkakeskuksen toiminta ja talous ovat riippuvaisia poliisin investointien määrästä ja suunnittelun tasosta. Ajoneuvojen uusimistahdin tulisi olla mahdollisimman tasainen, mikä helpottaisi sekä rahoituksen suunnittelua että Poliisin tekniikkakeskuksen toimintaa.

Työryhmä esittää, että investointisuunnittelua ja suunnittelujärjestelmiä kehitetään.

5.9 Toimitilakulut

Toimitilavuokriin on käytetty vajaa 5 prosenttia poliisin toimintamäärärahan bruttokäytöstä. Tämä edustaa kuitenkin alle puolta kaikista toimitilakuluista, koska toimitilakuluja on rahoitettu aiemmin myös kihlakuntien yhteisestä määrärahasta ja muiltakin momenteilta. Toimitilakuluihin sisältyvät myös LVIS-, kunnossapito- ja siivouskulut.

Toimitila- ja muiden vastaavien menojen edellyttämä rahoitus tulisi osoittaa poliisin yksiköille edelleen todellisenä, koska yksiköillä ei ole mahdollisuutta vaikuttaa näihin menoihin lyhyellä aikavälillä ja yksiköt ovat toimitilamenojen osalta eriarvoisessa asemassa. Poliisin ylijohdon tulisi kuitenkin asettaa tulossopimuksissa tavoitteita toimitilojen kehittämiseksi ja taloudellisuudelle.

Toimitilamenojen osalta olisi asianmukaista kohdentaa suoraan vain vuokrien ja niiden indeksikorotusten rahoitus, sillä näihin yksiköt eivät voi itse vaikuttaa lyhyellä aikavälillä. Siivous- ja energia-kuluihin yksiköillä taas on vaikutusmahdollisuus, joten ne voisivat sisältyä perusrahoitukseen.

Työryhmä esittää, että poliisin toimitilakulut katetaan hyväksytyjen sopimusten mukaisesti

5.10 Muuta keskitettyä rahoitusta ja hankintoja koskevat järjestelyt

Työryhmä esittää, että poliisin ylijohdon tehtävänä olisi päättää yksiköille kohdentamattoman konsernirahoituksen käytöstä ja yksiköille erikseen nimettyyn käyttötarkoitukseen kohdennettavasta rahoituksesta. Keskitetty rahoitus pitää sisällään ensisijaisesti hankerahoituksen, eli kehittämisprojekteille jaettava rahan.

Suoraan yksiköille kohdennettavaan keskitetysti päätettävään rahoitukseen sisältyviä eriä ovat kehittämisrahoitus, keskitetyt investoinnit, toimitilamenot sekä muut valtion talousarvion perusteluisa erikseen mainitut menot. HALTIK ja PALKE toimivat ostopalveluna ja niiden rahoituksen järjestäminen on hoidettava erillään hankerahoituksesta. Kuitenkin ostopalveluiden rahoituksessa pitää harkita keskitettyä maksamista ylijohdosta.

6 Työryhmän esitykset

Poliisin resurssijakoa kehittävä työryhmä esittää, että poliisin resurssit jaetaan raportissa esitetyn mallin mukaisesti seuraavalla tavalla:

- A. Poliisimiehet jaetaan poliisilaitoksiin tehtävämääriä ja organisaation kuormittavuutta kuvaavien tunnuslukujen perusteella. Poliisilaitoskohtaisten valtakunnallisten tai muiden erityistehtävien sitoma henkilöstömäärä kohdistetaan erillispäätösten perusteella. Muu henkilöstö jaetaan vahvistettavien henkilöstösuunnitelmien perusteella.
- B. Paikallispoliisin poliisimiehiä koskevat henkilötyövuositavoitteet jaetaan poliisilaitoksille käyttäen seuraavia jakokriteerejä ja niiden painoarvoja

<i>Jakokriteeri</i>	<i>Painoarvo</i>
• Poliisilaitoksen alueella asuvan väestön määrä	35 %
• Poliisilaitoksen kokonaispinta-ala	5 %
• A- ja B- kiireellisyysluokan hälytystehtävien määrä	10 %
• Rikoslakirikosten (pl. liikennerikokset) määrä	50 %

Työryhmä esittää, että resurssijakomallin otetaan käyttöön viiden vuoden siirtymäkauden aikana. Poliisilaitoskohtaisten valtakunnallisten tai muiden erityistehtävien sitoma henkilöstömäärä kohdistetaan erillispäätösten perusteella. Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen vastuulla olevien valtakunnallisten tehtävien suorittaminen työryhmä arvioi tarvitsevan 350 henkilötyövuotta. Muiden kuin paikallispoliisiyksiköiden resurssijaon osalta työryhmä toteaa, ettei se esitä muutoksia tällä hetkellä käytössä olevaan malliin.

- C. Toimitilakulut katetaan hyväksytyjen sopimusten mukaisesti.
- D. Aineet, tarvikkeet ja tavarat katetaan edellisten vuosien toteumatietoihin ja päätettyihin muutoksiin pohjautuvien hankintasuunnitelmien ja tavoitebudjettien pohjalta. Muut kulut ja palveluhankinnat katetaan edellisten vuosien toteumatietoihin ja päätettyihin muutoksiin pohjautuvien hankintasuunnitelmien ja tavoitebudjettien pohjalta.
- E. Tietohallintokulut ja kehittämishankkeet hallinnoidaan keskitetysti. Investointien suunnitelmallisuutta kehitetään. Investoinnit rahoitetaan vahvistettujen suunnitelmien perusteella.
- F. Kehitetään investointien keskitettyä ohjausta ja suunnitelmallisuutta tasaisen investointiohjelman aikaansaamiseksi. Poliisin yksiköiden investointisuunnitelmat vahvistetaan poliisin ylijohdon kanssa tehtävien tulossopimusten yhteydessä ja rahoitetaan osana keskitetysti päätettävää rahoitusta.
- G. Kihlakuntien poliisilaitokset pitävät omat tuottonsa ja kantavat nettobudjetointiin sisältyvät taloudelliset riskit. Tuotot jaetaan keskitetysti toteumatietoihin ja tiedossa oleviin muutoksiin pohjautuvien tavoitebudjettien pohjalta.

22.7.2008

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto

Viite: 10.1.2008 ASETETUN POLIISIN RESURSSIJAKOA KEHITTÄVÄN TYÖRYHMÄN LOPPURAPORTTI

ERIÄVÄ MIELIPIIDE

Kriteerien valinnosta

Voimassa olevat vahvistetut paikallispoliisin resurssimallin jakoperusteet ovat:
(SM päätös 12.11.2004 raportti 45/2004)

väestö	nuoret (10-24 v)	hälyt	RL-määrä	RL-selv. %	harva
35 %	25 %	20 %	10 %	10 %	5 %

Työryhmän nyt esittämät paikallispoliisin resurssimallin jakoperusteet ovat:

väestö		AB- tehtävät	RL- rikokset		kok.pinta-ala
35 %		10 %	50 %		5 %

Työryhmän esittämä lopputulos poikkeaa painotukseltaan olennaisesti aikaisemmin valituista kriteereistä. Työryhmän lopputuloksessa tapahtuu huomattava painotuksen siirto rikostorjunnan tehtäväalueelle. Näin voimakas muutos rikostorjunnan suuntaan edellyttäisi laajempaa ja analyyttisempää selvitystyötä.

Me allekirjoittaneet paikallispoliisin poliisipäälliköt emme voi yhtyä työryhmän esittämään lopputulokseen.

Painotuksista

Työryhmän käsityksen mukaan poliisimiesten työn kuormittavuusarviot perustustuvat poliisin työajan kirjausjärjestelmästä saataviin tietoihin. Hallinnossa on yleisesti tiedossa se, että työajan kirjausjärjestelmää ei voi pitää luotettavana.

Polstat -järjestelmästä saatavien tietojen mukaan *paikallispoliisin tehdyistä tunneista* (poistettu poistumat ja koulutus) noin 73 % kohdistuu; valvonnan, hälytystoiminnan ja rikostorjunnan alueelle. Järjestelmän tietojen mukaan paikallispoliisin tehdyistä tunneista kohdistuu **rikostorjunnan alueelle vain 36 %**.

Pidämme epäluotettavana sitä, että tehtävien kuormittavuusarviot perustellaan työajan kohdentumistietojen perusteella.

Lopputuloksen soveltamisesta/ tilastollisesta luotettavuudesta

Työryhmän esittämillä painotuksilla on päädytty raportissa esitettyihin lopputuloksiin. Heikkoutena pidämme sitä, että johtopäätökset on esitetty vain vuoden 2007 seuranta-tietojen perusteella.

Polstat-järjestelmästä on todettavissa, että mm. AB -tehtävien vaihteluväli poliisilaitoksit-tain vuodesta 2006 vuoteen 2007 vaihtelee - 15,6% ja + 45,9% välillä ja rikoslakirikos-ten (pl. liik.rik.) osalta on samantyyppistä poliisilaitoskohtaista vaihtelua - 2.6%- + 19.2 % välillä.

Lopputuloksen soveltaminen siis vain yhden vuoden tilastotietojen perusteella ei anna oikeudenmukaista lopputulosta.

Ennaltaestävyydestä

Nykyaikainen poliisihallinto painottaa kaikessa yhteiskunnallisessa toiminnassaan ulospäin kaikenlaisen sidosryhmäyhteistyön ja yhteiskunnallisen turvallisuusajattelun ja -kumppanuuden toimintamalleja.

Työryhmän raportissa ennaltaestävyys ja yhteiskunnallinen turvallisuusyhteistyö on "kuitattu" viittaamalla vain väestöpohjaan.

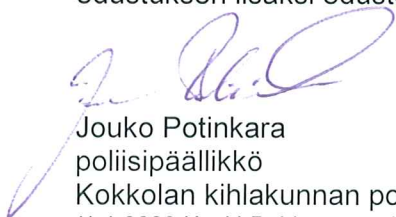
Tiedämme, että ennaltaestävyyden mittaaminen ei ole helppo tehtävä, mutta joskus senkin painoarvoa on yritettävä arvioida.

Ehkäpä nyt olisi ollut aika ottaa ennaltaestävän työn arvioinnin ensi askeleita ja pyrkiä hakemaan ennalta estävän työn mittareita resurssipainotuksen yhdeksi arviointivälineek-si.

Lopuksi

Poliisitoiminnassa on asetettu erilaisia hallinnon sisäisiä resurssityötyhmiä lähes joka toinen vuosi (2002,2003, 2004,2005, 2006 ja 2008). Lähes aina nämä työryhmät ovat tehneet työnsä kiireellä ja päätyneet kukin omiin lopputuloksiinsa.

Koska muuttuneissa olosuhteissa resurssityöryhmän lopputuloksella on erittäin merkittä-vä vaikutus tulevien poliisilaitosten tuloksentelekykyyn, esitämme että koko poliisihallin-non sisäistä resurssijakoa analysoitaisiin tieteellisen tutkimuksen metodein esimerkiksi Poliisiammattikorkeakoulun tutkimustyönä niin, että työryhmässä olisi hallinnon sisäisen edustuksen lisäksi edustettuna myös muuta tieteellistä osaamista.

Jouko Potinkara
poliisipäällikkö
Kokkolan kihlakunnan poliisilaitos
(1.1.2009 Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren
poliisilaitoksen poliisipäällikkö)

Taisto Huokko
poliisipäällikkö
Mikkelin kihlakunnan poliisilaitos
(1.1.2009 Etelä-Savon kihlakunnan poliisilaitoksen
poliisipäällikkö)